Ч. 271 (13.219). Львів, середа 7. грудня 1932. Pocztowa opłatę zaiszczono ryczałtem. Рік LIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

Редакція і адміністрація: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло“ Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед полуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 4·00 зол.
Чвертьрічно 12·00 „
Піврічно 24·00 „
Річно 48·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар. Франції, Голляндії, Бельгії 20 фр. фр. Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Хліборобство в державному бюджеті

на р. 1933-34.

Обєднані в цьому році оба хліборобські міністерства (рільництва та державних дібр і рільних реформ) в одно міністерство рільництва і рільних реформ виказує у бюджетовому прелімінарі на 1933/34 р. — в доходах 2,155.000 зол., а в розходах 21,990.000 зол. Це є доходи і розходи т. зв. адміністрації. Крім того державні ліси мають принести 26,000.000 зол., а на обротовий фонд земельної реформи призначено в розходах 2,000.000 зол. (ріжниця між приходами і розходами).

Коли зважити, що вся адміністрація у бюджеті на 1933/34 р. виносить у розходах 2,439,993.181 зол., то видатки на праці міністерства виносять 0.9 проц. цеї загальної квоти.

Видатки на бюджет міністерства рільництва маліють з року на рік, бо в 1930/31 р. видано 54,766.531 зол., у 1931/32 р. — 27,428.133 зол., на 1932/33 р. пердбачено 23,998.800 зол., а тепер зменшено цю квоту до 21,990.000 зол. При цьому треба завважити, що через ріжні ощадности в цьому році вже не розходовано повної передбаченої в попередньому бюджеті квоти, а супроти заяви міністра скарбу, що передбачений тепер бюджетовий дефіцит (поверх 360 міл. зол.!) треба буде покрити теж дальшими ощадностями, можна напевно твердити, що і цеї квоти, головно на підтримування хліборобських організацій, не видасться вповні. Тож коли прелімінованi на хліборобство квоти є вже менші ніж 1 проц. всіх видатків, передбачених у бюджеті, то в дійсності правдиві видатки будуть ще менші.

Поменшення видатків відноситься до всіх ділянок праці міністерства, а то: центральної управи, воєвідських виділів рільництва і ветеринарії, земельних урядів, підтримування хліборобської продукції, наукового інституту сільського господарства і державних заведень плекання коней. Обмеження у тих ділянках, де видатки є передовсім платнями, прийшло через їх цьогорічне зменшення та через невеликі річеві ощадности.

Через зеднання двох міністерств у цьому році звощаджено найбільше в центральній управі, де зредукоовано етати урядовців на 44 (з 303 на 259), а нижчих функціонарів на 16 (з 60 на 44). Зміни у воєвідських урядах рільництва обіймають редукцію двох етатів (з 48 на 46), у ветеринарії 2 етатів (з 306 на 304), в земельних урядах редукцію 265 етатів (— 1278 на 1013), в державнім іститутi сільського господарства редукцію 4 урядовців (з 74 на 70) і 4 нижчих функціонарів (з 36 на 32), а в заведеннях плекання коней 3 урядовців і 10 нижчих функціонарів. Або разом зменшено від теперішнього стану персонал на кругло 350 осіб. Як видно — звощадження на самих особових видатках через зєднання обох міністерств є дуже значне. Відпали тут передусім урядовці, плачені з „ричалту“ в бувшому міністерстві земельних реформ, з яких частину перебрали на етат, а решту зредукували.

Для загального підтримування хліборобства, себто на підтримування хліборобських організацій призначено 3,367.000 зол., попереднього року було 3,800.000 зол., в 1931/32 р. видано 5,782.315 зол., а в 1930/31 р. — 15,314.725 зол. Тут ясно видно, як держава обкроює чимраз більше видатки, які якраз дуже потрібні на підтримування тих праць, що у наслідку мають найбільші практичні висліди для села. Очевидно для польського села. Бож ми партиципуємо навіть у цих мінімальних видатках, мініятурною квотою (в останньому році — 10.000 зол.!), яка не завважує на практичній роботі для нашого села.

Цікаве є в цьому році розложення поодиноких квот з виділу підтримання хліборобства. І так допомоги на підтримування дрібного рільництва зменшено з 1,315.000 на 800.000 зол., допомоги на піддержку годівлі зменшено з 700.000 на 420.000 зол., зате реактивовано скреслену в попередньому році позицію на організацію дрібних господарств 650.000 зол. і збільшено на дрібні квоти позиції на досвідництво і годівлю кочей. Приблизно такі самі остали позиції на підтримування меліорації і будівництво (22.000 зол.), поборювання шкідників і рослинних хебіб (350.000 зол), на ветеринарні цілі (30.000 зол), піддержку лісництва (15.000 зол) і стипендії (30.000 зол.).

Як видно, всі квоти на поодинокі цілі у порівнанні з дійсними вимогами хліборобства і його невисоким рівнем такі незамітні, що ними богато помогти не можуть, ані не піднесуть рівня господарювання а через те і добробуту хліборобів. А при цьому 4/5 населення держави — це хлібороби, які повинні би мати трохи більше узглядення в державному бюджеті, ніж 0.9 проц. всіх видатків цілого року.

Інж. Е. Храпливий.

Доба компромісів у Німеччині.

Ця стаття, надіслана нам з Берліна, є наче доповненням вчорашньої редакційної вступної статті на ту саму тему: показується, що ми не помилилися в загальній оцінці останньої німецької крізи і що зокрема цілком правильно вказали на „антикапіталістичний“ характер нового німецького уряду, який з одного боку нависає до націонал-соціялістів та з другого кокетує соціял-демократів. Цікаві виводи нашого берлінського кореспондента є найбільш актуальні. — Прим. Ред.

Берлін, 3. грудня 1932.

Поява генерала Шляйхера на **політичному** овиді Німеччини не є несподіванкою. З цим рахувалися ще від часу повалення генерала Гренера. Імя „молодого і найбільш поінформованого генерала“ надто часто згадували в берлінських політичних кулюарах. Іноді навіть без причини. Так, наприклад, приписували йому створення кабінету Папена і намічення „гострої програми“, яка сколихнула Німеччиною впродовж шости місяців. На ділі було інакше: **Папен і Шляйхер ніколи не були одних думок!** Папен виринув з кол „Клюбу Панів“ і близьких до старого президента „східно-німецьких юнкерів“. Він радо позбавивсяб „неблагонадійного і рожевого“ Шляйхера в ролі військового міністра. Але він не відважувався виступити проти того, хто більше десяти років приймав активну участь у створенні — хоч малої, зате міцної — армії. Не відважувався ще й тому, що всім добре відомо, наскільки близько стояв Шляйхер до націонал-соціялістів і до самого Гітлера. Отже „реакційний кабінет баронів“ мусів терпіти в свому середовищі Шляйхера.

Чим більше зростала опозиція проти політики Франца фон Папена, тим дальше відходив від нього генерал Шляйхер. Хоч це і спростовували кілька разів, всеж деякі часописи („Ді Тат“, „Теглїхе Рундшав“) вже на початку жовтня заповідали близьку крізу кабінету і натякали на прихід до влади Шляйхера. Вони змінили тон супроти націонал-соціялістів і пропагували, що **в Німеччині тільки три особи мають силу: Гінденбург, Гітлер і Шляйхер...**

Коли 17. листопада Гінденбург прийняв димісію Папена, „Теглїхе Рундшав“ мало вже готову передовицю під наголовком „Люди діла“. Цей наголовок став теж гаслом двотижневих переговорів щодо створення нового кабінету. Деж криється причина затяжного напруження і горячковости німецького політичного світу підчас двобою між Папеном і Шляйхером? Чому німецькі праві кола з такою заїлістю поборювали кандидатуру військового міністра? Хіба він не є досить „національним“? Чи є він замало „буржуазним“?

Правда, він — генерал, але далеко не такий, як усі інші німецькі генерали. Карієра Шляйхера є для Німеччини також чимось неймовірним. Щойно у 1926 році підвищили його у підполковники, а в 1929 році сорокшістьлітній полковник Шляйхер став генералом, випереджуючи аж 18 старших кандидатів. Рівночасно зумів він, завдяки виключно своїм здібностям, взяти в свої руки ціле міністерство Райхсвери. Він зумів випередити навіть свого шефа, міністра генерала, якого авторитет занепав весною після заборони „брунатної армії“. **Гренер відійшов, бо Шляйхер хотів заняти його місце.**

Така блискуча і швидка карієра лякає німецький буржуазний світ. Бояться більш усього великих здібностей, які вже давно зробили Шляйхера закулісовим політиком. Бояться, що він зможе обернути свої здібности у протилежному до інтересів німецької буржуазії напрямі. Безпідставним цей острах не є. Досить приглянутися статтям Цірера і Фріда на сторінках „Ді Тат“. Вони вже роками пропагували „кінець приватного капіталізму“ і вимагали переходу до „національно-соціяльних форм господарського устрою“.

*

Однак і для Шляйхера остання кріза німецького кабінету принесла велику несподіванку. Він не рахувався з відмовою Гітлера підтримувати його канцлерство. Для нього було великим ударом почути 24. листопада від провідника націонал-соціялістів, що також і „проти кабінету Шляйхера буде боротися брунатний рух“... Це сильно відбилося на переговорах останніх днів. Без підтримки або принаймні толерування збоку націонал-соціялістів Шляйхер вагався дати свою згоду. Надія Шляйхера переконати націонал-соціялістів у необхідности його канцлерства також не сповнилася. Двобій дійшов був до шпилю. Рішення запало щойно після того, як частина „соціяльно настроєних“ міністрів отверто заявила Папенові, що з ним вони не підуть... А рівночасно робітничі організації заповіли загальний страйк у випадку повороту Папена...

Під примусом обставин старий фельдмаршал призначив канцлером молодого генерала. Для Гінденбурга був це нелегкий крок. Шляйхер виступає на арену німецької політики в ролі „соціяльного миротворця“. Він вже вчора заявив, що чимало плянів Папена-Гайля перейде до актів. Він намагається сьогодні порозумітися з робітничими колами щодо кандидатури на міністра праці. А замісць приватно-капіталістичних заходів до „підкручення господарства“ з ріжними преміями, податковими знижками і т. д. шукає порозуміння та співпраці з лідером німецьких сільських громад, Гереке, автором великого пляну зменшення безробіття шляхом **державно-суспільних праць, — та іменує його державним комісарем до боротьби з безробіттям.**

Важко заздрити новому канцлерові. Він перебирає спадщину свого попередника. Безробіття **— всупереч фальшованій статистиці — зро-**

сло. Фінанси ще більш розхитані ніж за часів Брінінґа. Домагання націонал-соціялістів щодо політичного проводу не задовольнені. Назовні не добуто ані рівноправности на полі зброєння, ані сатисфакції для інших німецьких престіжевих вимог.

Це саме є завданням уряду Шляйхера. Щоб добути сякі-такі успіхи він змушений вести найбільш компромісову політику.

*

Вже 6. грудня почнеться доба компромісів. У той день зійдеться новий парлямент. Папен ледви чи відважився б показатися ще раз перед заступниками німецького народу. Він тільки один раз у свому житті сидів на кріслі канцлера в райхстаґу. Це було 12. вересня. Тоді він мав приготований аркуш паперу з підписом Гінденбурга про розвязання парляменту. Колиб він прийшов до влади і тепер, не мав би він іншої ради як післати новий декрет про розвязання парляменту почтою чи через свого секретаря Пляйка.

Зовсім інший намір має Шляйхер. Він сподіється, що крім середніх партій, які вже заявили свою готовість підтримувати його, також і соціял-демократи не відважаться під загрозою канцлерства Гітлера голосувати разом з комуністами. Шляйхер заризикує допустити до голосування над комуністичним внеском недовіря. Він має надію, що націонал-соціялісти не віддадуть усіх голосів за тим внеском. Нелегка справа для нового кабінету, але при теперішньому відношенні сил нема іншого виходу, поскільки має бути збережений зовнішній „парляментарний мир“.

Другим великим компромісом правління Шляйхера має бути розвязання пруського вузла. Витворилося небувале положення. Соціялістичний уряд Бравна-Северінґа далі залишається правним заступником Прусії. Уряд Папена-Брахта мав у своїх руках цілу виконавчу владу. Оба ці уряди взаємно себе поборювали і тим поглибили внутрішній німецький хаос. Далі так не може бути. Шляйхер хоче направити цей ненормальний стан. Він, як новий комісар Прусії, допустить до виборів пруського уряду у соймі. Більше того, він ужиє мабуть всіх заходів, аби на чолі пруського уряду став коли не сам Гітлер, то принаймні один з чільних націонал-соціялістів.

Бо новий канцлер-ґенерал добре знає, що **без націонал-соціялістів ніхто сьогодні не зможе правити в Німеччині.** Не вдалося йому дістати підтримки на самому початку, то він спробує шляхом компромісу в Прусії забезпечити собі бодай праве крило від безоглядних випадів. Зрештою, Шляйхерові більше ніж попередникові залежить на тому, аби не попасти на темні сторінки німецької історії. Якщо він побачить цілковиту неможливість порозуміння з Гітлером то він не чекатиме погроз загального страйку чи атентатів.

*

Імя нового німецького канцлера не є чуже і для українців. У 1918 р., коли ґенерал Ґренер повернув з України після своїх невдалих експериментів, майор Шляйхер став найближчим співробітником Ґренера у головній німецькій кватирі після уступлення Людендорфа. Безумовно, у той час і пізніше приходилося Шляйхерові чимало чути про українську проблему від свого шефа.

А в 1926 р. — як бачимо зі „Студентського Вістника“, „Тризуба“ та інших часописів — полковник Шляйхер — подібно до інших визначних німців — надіслав одній з українських організацій своє співчуття з нагоди вбивства Головного Отамана.

П. Кален.

В добі розброєння.

Слово „розброєння“ нині стало вже крилатою фразою. Фраза про розброєння говорить на ділі про зброєння. Краще за слова показують дійсність числа. Тут подаємо коротке зіставлення числа воєнних літаків у ріжних державах світу, на підставі їхніх власних статистик:

	Готові до бою літаки	Резервові літаки	Разом боєвих літаків	Бомбомети
Франція	3046	1500	4500	800
Анґлія	1561	500	2000	700
Італія	750	250	1000	600
Польща	700	300	1000	250
СРСР	1700	500	2200	500
Бельґія	308	100	400	100
Злуч. Держави	2351	1150	3500	1000
Японія	1639	350	2000	550

Воєнне летунство заборонене версайським договором. Щодо скількости літаків у СРСР то офіціяльних чисел годі подати, тому, що їх більшовики не подають самі. Подане число є лише приблизне.

З тих даних, які офіційно подають ріжні держави, можна собі уявити, як буде виглядати будуча війна. Колиж взяти на увагу ще тяжкі бомбомети, то справа з розброєнням зовсім погано стоїть, передовсім для нас, які навіть ще й думати не мають права про розбудову хоч би й чужої воєнної воздушної фльоти.

НОВИЙ ВИНАХІД.

ПАРИЖ. (ПАТ). Військова фабрика пороху в Еспанії приступила вчора до випробування винаходу нового вибухового матеріялу, що може перебути смугу з низьким тисненням, без утрати вибухової сили. Проби дали позитивний вислід. Таким чином трудноші, що були досі при острілюванні літаків на далеких висотах, булиб переможені. Винахідником нового матеріялу є полковник артилерії Марево Люк.

ЗБОМБАРДУВАЛИ МІСТО.

ЦІЦІКАР. (ПАТ). Японські військові літаки, що беруть участь в акції проти Супінґвена, збомбардували місто Кай-маль, що лежить на головній лінії Харбін-Владивосток. Піхота займе місто завтра.

ПОХІД ГОЛОДНИХ У ВАШИНҐТОНІ.

НЮ ЙОРК (ПАТ). 10.000 національної ґвардії і стрільців воєнної маринарки сконцентрували в суботу біля столиці, передбачуючи прихід перших відділів походу голодних. В неділю 4. ц. м. було в поготівлі 1.750 поліціянтів і пожежників. Як довго похід голодних не вийде з Вашинґтону, заведення прилюдної хосенности будуть під охороною поліції і війська.

СТУДЕНТСЬКІ СУТИЧКИ У ВІДНІ.

ВІДЕНЬ (ПАТ). Після демонстрації з приводу отворення зїзду німецько-національних студентів прийшло до сутичок між поодинокими групами студентів. Організації студентів-католиків уладили в університеті протестаційну маніфестацію, при чому прийшло до бійки між ними і національними соціялістами. Багато студентів-католиків побили до крови. Між побитими є також син президента републики Мікляс.

Дискусія в канадійському парляменті над британською петицією в українській справі.

Дня 14. листопада ц. р. обговорювали в канадійській палаті послів справу петиції, яку недавно тому внесли анґлійські парляментаристи та інші визначні громадяни до Союзу Народів у справі української меншости в Польщі та в справі надання автономії для українських земель у Польщі.

Питання підніс посол *М. Н. Кемпбел* з округи Мекензі в Саскачевані, підчеркуючи, що в його окрузі живе багато виборців українського походження, які дуже уважно слідкують за подіями, що відносяться до українських справ.

Підчас дискусії забирав голос також посол з округи Веґревил в Альберті, п. *М. Лучкович*, підтримуючи п. Кемпбела.

Відповідав п. *Беннет*, премієр домінії та міністр закордонних справ. Він між іншим заявив, що канадійський уряд ставиться до тої справи з великою симпатією і „зробить у тому напрямку все, що буде уважати за відповідне“.

Анґлійська інтерпеляція у справі відшкодування для потерпівших від пацифікації.

В понеділок, 28. листопада вніс посол *Рис Дж. Дейвис* запит до міністра закордонних справ, аби він пояснив, які заходи поробив польський уряд, щоби виконати обіцянку подану в рапорті Ради Союзу Народів з дня 30. січня 1932 р. щодо признання відшкодування для українців, що потерпіли від пацифікації у Східній Галичині.

На запит відповів сер *Джан Саймон*, міністр закордонних справ: Рапорт принятий Радою Союзу Народів висловлює жаль, що польський уряд не найшов змоги дати відшкодування для деяких українців. Погляд цей поділяв і британський представник, виступаючи як голова Комітету, що поставив цю справу на денний порядок“.

Посол *Рис Дж. Дейвис:* „Чи є в Союзі Народів який авторитет, що припильнував би того, що коли зроблено такого роду обіцянку, аби відшкодування було виплачене?“

Сер *Джан Саймон:* „Це, зрозуміло, є справа, яка відноситься до Ради Союзу Народів; але що торкається погляду Британії, то британський уряд звернувся зі своїми представленнями в цій справі до Ради.“

(УКБЮРО ЛЬОНДОН.)

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 7. ГРУДНЯ 1932.

ПРОСПЕР МЕРІМЕ. 21)

ВОВКУЛАКА.

Нараз на вершку сходів зявилася, так що ніхто не знав звідки, висока, бліда, худа жінка, в розхрістаній одежі, з розкудовченим волоссям, з рисами скорченими від божевільного жаху.

— На медведя! — закричала пронизливим голосом. — на медведя! Стріляйте!... Він пориває жінку! Вбийте його! Стріляйте! Стріляйте!

Це була графиня. Приїзд молодої гнав усіх перед замок, або до вікон. Навіть жінки, які доглядали бідну божевільну, забули про свої обовязки; ґрафиня висмикнулася, і незавважена ніким, дісталася аж на ґанкові сходи. Була це дуже прикра сцена. Треба було винести її, не зважаючи на її крики і спротиви. Богато гостей не знало про її недугу. Треба було давати їм пояснення. Довго не вмовкали пошепки ведені розмови. Всі обличча були затурбовані. „Зла ворожба!“ — говорили забобонні особи, а таких на Литві є богато.

Тимчасом, панна Івінська спинилася на пять хвилин, щоби упорядкувати свою тоалєту та вбрати шлюбний серпанок, і ця операція тревала добру годину. Цього часу було аж забагато, щоби особи, які не знали про недуґу ґрафині, довідалися про її причину з усіми подробицями.

Нарешті появилася молода, розкішно прибрана і вкрита діямантами. Її тітка представила її всім гостям, а коли надійшла врешті хвилина виїзду до костела, пані Довгелло, на моє превелике здивування, в приявї цілого товариства, витяла своїй племінниці такого ляпаса в лице, що навіть всі ті, що були відвернені, оглянулися. Цей ляпавець був принятий з повною покорою і видно було, що ніхто йому не дивується; тільки якийсь чоловік у чорному одязі написав щось на принесеному зі собою папері і кілька приявних з найбайдужішим видом положило на ньому свої підписи. Щойно аж при кінці цілої церемонії довідався я розвязку цього інциденту. Колиб я був догадався, я був би з цілою рішучістю і силою мого освяченого становища спротивився цьому огидному звичаєві, якого ціллю є приготовити причину до розводу, удаючи, що подружжя було заключене тільки внаслідок фізичного примусу одної з договірних сторін.

Після релігійного обряду, я уважав своїм обовязком сказати до молодої пари кілька слів, кладучи їм на серце повагу і святість подружої злуки, в яку вступають, а маючи ще в памяті дописку панни Івінської в листі, я пригадав їй, що вона входить тепер у нове життя, вже не прикрашене розривками і молодечими забавами, а повне поважних обовязків і тяжких проб. Здавалося мені, що ця частина моєї промови зробила велике враження на молоду і на всіх, що розуміли по німецьки.

Крісові сальви і крики радощів повитали похід при виході з каплиці, звідки всі подалися до їдальної салі. Бенкет був величавий, апетити загострені і спочатку не чути було інших звуків крім дзенькоту ножів та вилок; але швидко під впливом шампанських та угорських вин почалися розмови, сміхи, а навіть крики. Здоровля молодої пили з ентузіязмом. Ледви встигли сісти, а вже знов піднісся якийсь старий пан з білими вусами і заговорив грімким голосом:

— Бачу зі смутком, що наші старі звичаї затрачуються. Ніколи наші батьки не були би вносили цього тоасту кришталевими чарками. Ми пили з мешта молодої, а навіть з її чобітка; бо за моїх часів пані носили чобітки з червоного сафяну. Покажімо, друзі, що ми ще є правдивими литовцями! — А ти, пані зволь мені дати свій мешт.

(Докінчення буде)

Після нападу на почту в Городку Яг.

Невже арештовано 5 учасників нападу?

У недільних польських львівських газетах не було про справу нападу на почту у Городку буквально ані слова. У понеділкових часописах подано лише коротший або довший опис похорону вбитого у Глиній Наварії поліціянта. Похорон відбувся в неділю у Винниках при участи львівського воєводи і представників цивільної та військової влади. „Курер Львовскі" біддкає лише, що представник команди поліції виголосив промову занадто (— для „Курера") мляву...

Лише недільний краківський „Іл. Курер Цодз." впевняє, що **„в руках поліції є вже 5 безпосередніх винуватців злочину"**. „Якщо — читаємо там дальше — правдивою є теза, що було **7 напасників, то ні одного не мине караюча рука** справедливости".

Щодо арештованих у Львові — то більшість вийшла вже на волю.

Хто не платить за часопис, підриває рідну пресу.

Свято українських дозорців.

Посвячення прапору Т-ва українських дозорців і домашньої прислуги „Воля" у Львові.

Прегарне, дійсно рідке в наших відносинах свято відбулося в неділю 4. ц. м., а саме посвячення прапору Т-ва українських дозорців домів і домашньої прислуги „Воля", злучене з академією і вбиванням цвяшків у пропамятну таблицю того Т-ва. Свято це зібрало таку масу людей і пройшло в такому піднесеному настрою, що залишиться певно на довго в памяти всіх його учасників.

Уже в год. 12 вполудне церква Успення Пр. Богородиці заповнилася по береги членами Т-ва „Воля" і їх родинами, що виповнили вщерть також хори та бічні галерії. По середині перед тетраподом уставився хоруенжий з прапором „Волі", що має по одній стороні образ св. Андрея, і по другій портрет гетьмана Мазепи. По боках стояли прапори братніх організацій: „Зорі" і „Сили". Довкола тих прапорів уставилися куми і представники українських культурно-освітніх та економічних установ, Старшина Нар. Організації Українців м. Львова, українські члени міської ради у Львові, представники української преси, делегати „Союзу Українок", „Зорі", „Сили", „Міщанського Братства", „Будучности", „Союзу українських власників реальностей" і багато ін. Не зважаючи на глоту в церкві, порядок завдяки впорядчикам був зразковий.

Посвячення прапору довершив Преосв. Будка, що виголосив при цій нагоді теж коротку промову про вагу свята та зложив Т-ву „Воля" і його членам сердечні побажання. Ця частина свята закінчилася многоліттєтвіям.

Друга частина свята — академія — відбулася в гімнастичній салі „Сокола-Батька", яка зараз після посвячення прапору заповнилася теж по береги учасниками. Академію отворив голова „Волі" п. Іван Жмінковський, що зложив привіт і подяку митрополитові, еп. Будці, всім гостям, кумам і т. д. На дальшу програму зложилися: промова о. прал. Куницького, виступи хору під проводом п. Осташевського і привіти, що їх зложили: посол З. Пеленський від Української Парляментарної Репрезентації й адв. д-р Марітчак як правний дорадник Т-ва. Тому, що деклямація наслідком заборони відпала, забрав слово секретар Т-ва „Воля" п. Іван Козицький, що в палкій промові представив заходи в справі оснування української професійної організації дозорців ще від 1925 року і змалював ті колоди, що їх треба було побороти, поки вкінці в літі ц. р. не відбулися установчі збори Т-ва, яке вже нині має понад 250 членів. При кінці відчитав письменні привіти і зложив подяку всім тим, що так чи інакше причинилися до звеличання свята.

Після тої промови всі учасники свята стали вписуватися чергою до пропамятної книги Т-ва і вбивати цвяшки у памяткову таблицю та складати свої жертви. Ціле те гарне свято протягнулося поза год. 3-ю пополудні.

У справі кольонізації в Арґентині.

По наших селах почали ширитися вістки, що в Арґентині відбувається кольонізація і що там легко можна дістати землю. Селяни, головно ті, що мають мало землі, поцікавилися тими вістками, які на свій лад коментують і поширюють дальше.

У звязку з цим Товариство Опіки над Українськими Еміґрантами у Львові вияснює ось що:

Кольонізація в Арґентині відбувається справді, головно в провінціях Місіонес, Тукуман і Кордобі. Але дуже помиляються ті, які гадають, що це арґентинський уряд, бажаючи збільшити населення своєї країни, рішив спроваджувати кольоністів і що він буде їм даром роздавати землю. Арґентинська кольонізація відбувається на теренах приватних власників, за що кожний кольоніст мусить платити. Кольонізація відбувається на основі пляну, затвердженого арґентинським урядом і в порозумінню з польським м-ством закорд. справ, яке по зліквідуванні Еміґраційної Управи перейняло справи еміґрації поза межами Польщі.

Ціни на землю в Арґентині ріжні, залежно від положення терену, від якости землі, від віддалення від залізниці і т. п. Найнижча ціна 144 зол. за гектар (морґ і три четверті), найвища 360 зол. за гектар. Землю продають ваділами від 20 до 33 гектарів. Купуючий мусить перед виїздом зложити завдаток, який теж є ріжний; дальша сплата ціни купна наступає щойно по трьох роках від дня поселення. Щоби влекшити собі продажу землі власники кольонізаційних теренів добули ріжні полекші. Кольоніст отримує дешевше корабельну карту, дешевше коштує арґентинська віза, крім того арґентинські залізниці перевозять кольоністів даром на місце осідку.

Виїзд на кольонії в Арґентині не назагал дешева річ. Бідніші верстви вінк у ній не можуть взяти участи. Крім завдатку на землю та коштів подорожі кольоніст мусить ще мати гроші на купно живого інвентаря, на збудування хати та на прожиток у перших місяцях.

Товариство Опіки над Українськими Еміґрантами зібрало багато матеріялів, які торкаються кольонізаційних спроб в Арґентині, крім цього має докладні інформації від наших людей, якими радо може служити кожному, хто їх забажає мати. Звертається теж цією дорогою до нашої духовної і світської інтеліґенції по селах щоби вони протиставилися баламутнім вістям й щоби шкідливі елементи не використовували невідрадного положення нашого селянства.

До Товариства Опіки над Українськими Еміґрантами у Львові дуже часто приходять наші селяни, котрі пішки йдуть довгу дорогу (були випадки, що селянин ішов 80 кільометрів) до Львова, щоби тої самої днини з нічним назад вернути. Оповідають, що по селах вештаються люди, які сміються з того, коли хтось каже, що не можна виїхати на заробітки й за ціну 5 зол. жертвують поміч. Селяни з останнього стягаються і дають, а по мантіях щезає і слід.

Є це руйнування нашого селянства, з чим треба енергійно боротися, а всіх покривджених скермувати до Товариства Опіки над Українськими Еміґрантами. Адреса Товариства: Львів, вул. Вишневецьких ч. 4. (Еміґраційний Дім).

—o—

Убивство коло Жидачева.

На присілку Дрочів громади Ляховичі-Заріче, пов. Жидачів, найшли на березі ріки Свічі вбитого Костя Козака, парубка в Корівці. Показалося, що Козака застрілив хтось із заду, вкувавши йому кулю у плечі. Слідство ведеться.

—o—

СМЕРТЬ 3 ОСІБ.

ВІДЕНЬ. (ПАТ). На Верінґерґіртель прийшло до зударення автобусу із трамваєм. Наслідком того згинули 3 особи. Крім того є кілька осіб тяжче і лекше ранених.

НЕ ДАЙТЕСЯ ЗБАЛАМУТИТИ АНІ ЗАСТРАШИТИ, мовляв той, хто бажає української мови навчання в школі, хоче викинути польську мову, а тим самим виступає проти польської держави, бо в українській школі всеодно вчать обовязково польської мови як предмету. Тому використайте закон і переводіть ШКІЛЬНІ ПЛЕБІСЦИТИ за українською мовою навчання!

Наглий суд у Львові за шпіонажу.

В середу або в четвер (7. або 8. грудня) відбудеться у Львові доразовий суд над трьома особами, обвинуваченими за шпіонажу в користи чужої держави. Цю справу викрила поліція перед кількома тижнями. Наглому судові буде проводити судця Мединський, обвинувачуватиме прок. Мостовський, боронитиме д-р Аксер і тов.

—o—

Коли роздадуть шкільні свідоцтва.

З Варшави повідомляють, що у звязку зі зміною речинців кінця шкільних півріч свідоцтва за перше півріччя будуть видавані учням перед днем 24. ц. м. Вийнятково в цьому році можна буде роздати свідоцтва і при кінці січня.

—o—

Відгук нападу на дир. Бабія.

Батьківський Комітет висловлює співчуття і пошану директорові.

Отримуємо такого листа з просьбою помістити його:

Батьки й опікуни шкільної молоді, згуртовані в Батьківському Кружку при філії української гімназії у Львові, на своїх Загальних Зборах дня 27. листопада ц. р. осудили одноголосно некультурний напад з дня 11. листопада ц. р. на особу директора гімназії, Вп. Івана Бабія.

Загальні Збори, оцінюючи дотеперішню його працю, повну посвяти для добра молоді й заведення, рішили одноголосно висловити йому своє щире співчуття з приводу цього жалюгідного інциденту.

ЗА БАТЬКІВСЬКИЙ КРУЖОК:

С. Филиповичева, голова. *Я. Голубовська*, секретар.

ПІЛСУДСЬКИЙ ІДЕ ЗА КОРДОН.

У варшавських політичних колах кажуть що Пілсудський на зимовий відпочинок поїде до Італії.

ПРЕЗ. РУЗЕВЕЛТ ВИЗНАЄ СРСР.

ЛЬОНДОН, 5. XII. ПАТ. Добре поінформований кореспондент „Дейли Телеграф" повідомляє, що першим завданням Рузевелта, як перебере президентську владу, буде визнати СРСР і навязати із большевиками торговельні переговори. У звязку з цим зараз після визнання СРСР виїхала би туди делеґація демократичної партії, щоби приготовити ґрунт для переговорів у справі торговельного трактату на будучому конґресі.

ҐАНДІ ЖИВЕ СОКОМ.

ЛЬОНДОН, 5. XII. ПАТ. Часописи повідомляють про нову голодівку, яку вчора почав Ґанді, щоби запротестувати проти того, що у вязниці зле обходяться з його приятелем проф. Патверданом. За перших 24 годин Ґанді втратив 6 фунтів на вазі й ослаб так дуже, що мусів перервати голодівку й нині випив склянку помаранчевого соку. Патвердан також голодує від 17. листопада і, мабуть є недалекий смерти. Ґанді хоче голодівку наново почати в середу.

—o—

АРЕШТУВАННЯ КОМУНІСТИЧНИХ ПОСЛІВ У ГРЕЦІЇ.

АТЕНИ (ПАТ). Арештовано 2 комуністичних послів за підбурювання до страйку. Тепер сидить у вязниці 7 комуністичних послів на загальне число 10. Прокуратор републики видав наказ арештувати комітет державних функціонарів, що намовляли до страйку.

—o—

РІКИ В ІТАЛІЇ ВИСТУПИЛИ З БЕРЕГІВ.

ФЛЬОРЕНЦІЯ, 5. XI. ПАТ. Наслідком наглої бурі всі потоки й ріки в Тоскані виступили з берегів і залили величезні простори тосканської рівнини. В кількох місцевостях ріки загрожують будинкам. Провінціональна й військова влада змобілізувала поміч моторами, яка перекидається з місця на місце. Досі жертв у людях не було. Зате звідусіль приходять вістки про матеріяльні шкоди, що сягають високих сум

—o—

Стилева українська порцеляна.

Голоси фахової критики про українські взори арт. В. Дядинюка на порцеляну фірми О. Ониська.

Кілька днів тому ми подали звістку про появу серед розпродажі порцелянових сервісів з українськими стилевими взорами. Ці взори, які арт. В. Дядинюк виконав для відомої фірми п.О. Ониська у Львові, були двократно виставлені на мистецьких виставках у Львові і мали цілу низку фахових оцінок. Виймаємо з них кілька найбільш авторитетних:

„*Хвіля*", середа 31. вересня 1932. У „Палаті Мистецтва": „...Декоративні проєкти Василя Дядинюка виконані з великою фінезією та елеґанцією а посеред них нариси до української порцеляни є знаменитим прикладом зразкового виконання таких робіт на найкращому европейському рівені. — *Артур Лявтербах*".

„*Ґазета Поранна*" з 5. листопада 1931. „Василь Дядинюк як декоратор (проєкти на порцеляну) і як рисівник (проєкти на килими) є знаменитий і зовсім свідомий свого знання примітивного та оздобового мистецтва... — *М. Станіславська*".

„*Ґазета Львовска*" з 29. жовтня 1931. Василь Дядинюк... виставив крім того знатні ґвашеві проєкти на порцеляну й килими... — *Д-р К. Маєвський*."

„*Діло*" з 31. жовтня 1931. „...Дуже культурні його (В. Дядинюка) проєкти килимів і тарілок... — *Михайло Драґан*."

—o—

НОВИНКИ

— **Філія Союзу Українок у Львові** улаштовує **„Чайний Вечір"** в суботу дня 10. грудня ц. р. в год. 8. веч. в салях Народної Гостинниці при вул. Косцюшка ч. 1. 957

— **Черевики, кальоші, снігівці, пантофлі** і всяке інше взуття купуємо виключно в „КОМЕТІ", Львів, Ринок 21, **Станиславів**, Сапіжинська 10.

— **Українська робітня футер Юліяна Глушевського, Львів, вул. Коперника 16. II. пов. Тел. 54-46.** 744-?

— **Свято Богдана Лепкого в Бережанах.** Дістаємо таку звістку: Дня 20. грудня відсвяткує Бережанщина 60-літній ювилей Богдана Лепкого. У програму свята входять: в год. 8. рано Богослуження в Парохіяльній церкві, в год. 12. вполудне святочна академія в салі „Надії", в год. 7.30 веч. концерт у салі „Надії", а після концерту в кімнатах „Бесіди" комерс.— За Комітет: **о. Василь Дубицький**, голова. **Бетро Будз,** секр.

— **Погода.** Лагідні, майже весняні грудневі дні принесли у деяких місцевостях метеликів. У Варшаві у парках були вони сензацією для дітвори. Також і мухи ожили по деяких хатах. Аж 4. грудня прийшов до нас осінній дощ, що закрив безнадійно небо. Цим разом не буде вже вороття до літа. Може навіть і на осінь не лишаться більш як тижня. Власники крамниць із кальошами та парасолями, що досі нарікали на погоду, можуть потішитись: люди мусять боронитись перед водою від голови до ніг. А метеорольоги заповідають одночасно недалеку зиму. У Франції виїмково вже прийшли у деяких околицях морози.

— **Корпоранти — і афіш „Просвіти".** Афіш „Просвіти", наліплений на музі при вул. Сапіги, поділав як червона плахта на гурток польських студентів, що туди переходили. Вони поставали перед ним і всяко почали глумитися з рисунку і з української мови.

— **Підмоги для умових працьовників.** Вчора радив зїзд делеґатів Заведення Обезпечень Умових Працьовників у Львові щодо проєкту зміни одного важного параграфу 47. Річ іде про обмеження виплати підмог для безробітних умових працьовників замість 9 місяців тільки впродовж 6 місяців. Причина недостача гроша. Зїзд вибрав делеґатів, які мають надуматись над способами, як санувати фонд безробіття.

— **Самогубство студента.** При вул. Сенаторській 23. у Львові застрілився студент Роман Стефанюк. З листа, який Стефанюк оставив, виходить, що він відібрав собі життя тому, що любився в жінці свого кузина. Польські джерела повідомляють, що біля трупа найшли всі львів. часописи, в яких звідомлення про напад на почту в Городку Яг. були підкреслені червоним олівцем.

— **Самогубство 67-літньої.** При вул. Вагилевича 5. у Львові покінчила самогубством вдова по вязничнім сторожі 67-літна Ант. Добромильська. Вона жила в свого сина шофера та вмовила в себе, що є завадою для нього і його жінки, тому під їх неприсутність вилила на себе баньку оливи й підпалила її. Горіла й мучилася цілих дві години. Як відчинили хату найшли вже лише звуглене тіло.

— **Університетська міліція.** Студенти вищих варшавських шкіл заснували академічну організацію „Згода", яка має на меті „одноцільний понадпартійний фронт польської академічної молоді". Ця організація створила собі власну міліцію зі 100 членів, що має дбати за лад у вищих школах. Жиди не мають належати до цієї організації.

— **Підроблював свідоцтва зрілости.** Варшавська поліція арештувала колишнього гімназійного вчителя І. Кололаейчика, який фабрикував свідоцтва зрілости під фірмою власної гімназії, яка не істнує. Мав він у себе склад фальшивих бланкетів і печаток.

— **Спілка поліцая з вломниками.** У варшавськім апеляційнім суді відбувається розправа проти поліцая Потеральського, що разом із фаховими злодіями обікрав касу повітового соймику при вул. Длуґій у Варшаві. Справу цю виявив злодій Френаш, який зізнав, що крадіж зорганізував шурин поліцая Потеральського Ілінський. Поліцай обіцяв Ілінському, що згодиться на влом, одначе застеріг собі, що йому можна буде застрілити одного учасника крадежі, щоби міг виказати свою службову дбайливість. Ілінський заанґажував до крадежі Френаша, а Френаш зрадив пляновану крадіж, коли довідався, що саме його поліцай мав застрілити. Окружний суд був засудив Потеральського на 4 роки тюрми. Організатор влому Ілінський згинув підчас іншого влому.

— **Пють менше пива.** Цього року випили у Польщі пива у листопаді менше на 28 проц. як у минулому, себто 80.000 гектолітрів, замість 107.000. У 1929 р. випили аж 201.000 гект. Деякі пивоварі обмежили свою продукцію.

— **Автор і видавець.** Колишній видавець популярного польського повістяра Марчинського, що заповнює фейлетони бульварних денників і має найбільше коло читачів у Польщі, розсилає до преси звідомлення про останню його повість „Володарка підземелля", сконфіскову прокуратурою. Із того звідомлення виходить, що невдячний автор продав одну повість, видану „Ренесансом" ще раз другому видавцеві, а відтак написав повістевий пашквіль на свого колишнього видавця. Справа опинилась у суді і в союзі польських письменників.

— **Ріжні вістки.** Чимало багатих чужинців наслідком останніх швайцарських заворушень перенесло свої капітали до голяндських банків. — За останніх 8 місяців до Польщі вернулось із чужини **23.774** осіб, які мали на чужині працю; за тойже час виїхало 13.747 осіб.—Швайцарська державна рада рішила звільнити з держ. служби всіх комуністів від дня 1. січня 1933 р.; урядовці можуть іще в грудні рішити, чи хотять залишитись у партії чи на посаді. — У Франції зробили спроби з нововинайденим літаком, що має тільки одно коло; Цей винахід влекшує осід літака, який менше виставляє на небезпеку свої крила. — Відомий фільмовий артист Моріс Шевалїє розвівся добровільно зі своєю жінкою, співачкою Валле і дає їй відступного 5 міл. фр. — У Ченстохові отруївся присмирник диких львів, Лівоха; здоровий, сильний мущина, що не лякався погляду львів, не мав відваги жити. — Троцький уживає заходів, щоби дозволили йому на довше осісти в Данії; хоче він для свого лікування купити землю в півн. Зеляндії. — Два полки анґлійської королівської кінноти мають на бажання короля запустити собі... вуси.

— **Чеські чоботи поїдуть у світ.** Управа чеської фабрики чоботів Батя у Жліні рішила купити один окремий подорожній корабель для їзди між Ґдинею і Ню-Йорком; друга корабельна лінія йшла би до Індії та Австралії. Таким робом чеські черевики моженоситимуть небавком дикуни із найдальших закутин Полінезійських островів.

— **Розкопки у Греції.** Німецький археольоґ Теодор Віґанд, голова Археольоґічного Інституту у Берліні, веде від двох літ розкопки у Пергамоні. Довкола святині Асклепіоса відкопав він простір на 60 м. у промірі і там відкрив підземельні ніші, які імовірно служили для лікарських цілей. Відкрив теж велику салю цісаря Гадріяна, сходи та місця басенів. Численні написи вказують, що святиня Асклепіоса походить із половини II. в. по Хр. і була місцем сходин тодішньої еліти. Еліта ця приходила слухати реторів, фільософів і софістів у театрі на 6000 місць.

— **Помилування для „мокрих".** Ґубернатор Каліфорнії, Джеймс Рольф, каже, що помилує всіх винуватців проти прогібіції. Таких „проступників" є в Каліфорнії з 1000 і їх безперечно нема защо вязнити. Але є теж у Каліфорнії в тюрмі робітник Том Муні, який там томиться вже 14 літ цілком невинно.

— **Фільмові підприємства тратять.** І фільмові підприємства, що дотепер заробляли міліони, починають відчувати депресію. Ворнер Бротерс, американська фільмова компанія, оголосила щойно річний звіт, з якого виходить, що вона втратила 11 і чверть міліона долярів. Минулого року те підприємство втратило „лише" 8 міліонів.

— **Форд потішає світ.** Форд виздоровлює. Одночасно з реконвалесценцією прокинувся в ньому оптимізм і він віщує Америці кінець економічної скрути. Сам він не тільки не покидає економічної праці, але хоче якнайхутше до неї вернутись.

— **Товариські сходини в У. Т. Т.** В середу 7. грудня в домівці Українського Технічного Т-ва (Ринок 10/II.) відбудуться товариські сходини і реферат д-ра І. Фелева на тему: **„Світова вистава в Шікаґо".** Після реферату дискусія.

— **Жертви складені у нашій редакції.** П. Я. Несс, дентист у Львові, склав у нашій редакції 50 зол. на фонд „Діла" і 50 зол. на „Рідну Школу". — На бідного ученика склали: Лілія Тустановська, Перемишль, зол. 1, Марія і Матвій Чолій, Каліш, зол. 2, Василь Боднар, Вздів, зол. 1, Марія Білецька, Львів, зол. 2, Методій Білинський, Львів, зол. 2, Є. К. зол. 2.

— **На пресовий фонд „Діла** зложили: п. д-р Микола Богонюк, Катовиці, зол. 8, п. Евст. Радкевич, Суґрів, зол. 6.

—o—

Із судової салі.

ВЕЛИКОДНІ ЛЕТЮЧКИ ПЕРЕД СУДОМ У ПЕРЕМИШЛІ.

В понеділок 5. XII. ц. р. стануло перед судом присяглих у Перемишлі 5-ох молодих хлопців, з яких ніодин не має скінчених 20 літ, обвинувачених у приналежности до ОУН та в розкиданні у часі цьогорічних великодних свят протидержавних летючок. Обвинувачені: Олександер Матла, Ярослав Ґумовський, Кость Березовський, Богдан Мартинюк, усі 6. ґімн. учні та Михайло Захаревич із Завадова, селянин.

Розправі проводить суддя Фрід, вотують Харлампович і Матія. Обвинувачує прокуратор Тимінський, боронять: усіх з виїмком Ґумовського адв. д-р В. Загайкевич, Ґумовського боронить адв. Навроцький.

Акт обвинувачення закидає всім, що в першій половині 1932 р. у Львові та в Завадові брали участь в Орґанізації У. Н. або Юнаків, чим допустилися злочину держ. зради з арт. 97. к. к. Крім цього обвинувачує Матлу, Ґумовського і Захаревича, що з кінцем квітня і в травні 1932 р. у Львові, Завадові, Верблянах та в Щеплотах поширюючи летючки ОУН під окликом: „Український Народе!", накликували публично до поповнення злочину держ. зради і злочин цей похвалювали, в чім містяться знамена злочину з арт. 154 § 2. к. к.

По думці відчитаного акту обвинувачення справа представляється так: Дня 1. V. ц. р. появилися в Завадові, Верблянах і Щеплотах революційні і протидержавні летючки Орґанізації Укр. Нац. Доходження поліції для викриття кольпортерів цих летючок довели до арештування в Завадові Михайла Захаревича, при якому найдено одну таку летючку. В часі прокураторського слідства Захаревич признався, що 6 таких летючок дістав від Ґумовського з дорученням розліпити їх у Щеплотах і Верблянах; Захаревич передав їх у тій цілі іншим селянам, які переслухані потім як свідки, це потвердили. Врешті подав був Захаревич, що до ОУН втягнув його Я. Ґумовський, пояснюючи йому ідеольоґію ОУН і доставляючи йому нелеґальної літератури. Ті свої зізнання зложив Захаревич і на поліції і в слідчого судді. Щойно під кінець слідства він їх відкликав, заперечуючи все, що сказав дотично ОУН, а признаючи лиш факт одержання і роздачі летючок.

На підставі зізнань Захаревича арештовано Я. Ґумовського, який признав свою приналежність до ОУН та до Юнака, описуючи докладніше ідеольоґію та орґанізацію праці ОУН і Юнака. Признав рівнож факт передачі Захаревичеві летючок з метою їх дальшої кольпортажі. Повищі свої зізнання піддержав Ґумовський також у судовім слідстві, відкликуючи їх — з виїмком факту про летючки — в дальшім ході слідства.

Дальші доходження довели до арештування Матли, Березовського і Мартинюка. У веденим при помочі поліції прокураторських доходженнях Березовський відмовив усяких зізнань, зате Матла і Мартинюк признали свою приналежність до ОУН. Потім у слідстві свої зізнання відкликали. Кость Березовський у судовім слідстві признався, що є симпатиком ОУН.

Відкликуючи свої поліційні, а також і перші судово-слідчі зізнання, обвинувачені покликувались на те, що на поліції їх били та представляли, що коли все виявлять, то вийдуть скорше на волю. Відмовляючи вартости відкликанню обвинуваченими їх давніших зізнань, акт обвинувачення покликується на т. зв. „ґрипс", себто тайне листування Матли зі співтоваришами у вязниці.

Це коротенький зміст акту обвинувачення. До розправи покликали 7-ох свідків.

—o—

ЗЛ. ДЕРЖАВИ ЗМЕНШАТЬ ДОВГИ ДЛЯ АНГЛІЇ.

ВАШИНГТОН, 5. XII. ПАТ. З міродатних кол повідомляють, що виконуюча влада постановила звернутися до конгресу, щоби признав зменшення тягарів воєнних довгів для В. Британії. Зачувати теж, що през. Гувер старається за посередництвом амбасадора Мельона пізнати думку британського уряду на справу способу сплачення воєнних довгів, щоби можна було виминути поважніші заколоти на грошовому ринку.

Одною з обговорюваних справ, над якою вчора радили в Білому Домі, була справа сплачування довгів у банкових білетах.

——o——

ВЕЛИКІ УТРУДНЕННЯ ДЛЯ ЕМІГРАНТІВ.

ВАШИНГТОН, 5. XII. ПАТ. Секретар праці у річному звіті поручає змінити емігрантський закон так, щоби обмежити право візду чужинцям до Зл. Держав, головно для тих, що є спеціяльно викваліфіковані в якомусь фаху. Звіт радить теж домагатися від емігрантів, щоби вміли читати по англійськи.

СПРАВА РУМУНСЬКО-БІЛЬШОВИЦЬКОГО ПАКТУ НЕАГРЕСІЇ.

БУКАРЕШТ, 5. XII. ПАТ. „Діменеаца" стверджує розбіжність більшовицької та румунської заяви про переговори у справі пакту неагресії та покликується на заяву мін. Тітулеску. Він у парляменті сказав, що Кадере не узгіднив ніякої формули з більшовиками. Тому згаданий часопис домагається, щоби румунський уряд оголосив документи, що торкаються переговорів із СРСР. у справі пакту неагресії, аби переконати міжнародню думку, по чийому боці є зла воля.

ДЕМОНСТРАЦІЇ БЕЗРОБІТНИХ В ПЕРЕМИШЛІ.

ПЕРЕМИШЛЬ. 5. XII. ПАТ. Кількадесять комуністичних хлопчаків хотіло викликати заворушення перед будинком старовства, виступаючи нібито в імені безробітних. Підчас демонстрацій чути було ворожі оклики. Демонстрантів успокоїв соц. посол Белюх, виголосивши промову. Небаром демонстранти розійшлися. Та за 15 хв. стали збиратися перед ратушем. Тут розійшлися на зазив поліції. Рівночасно з тими подіями сусп. шумовиння з підміської дільниці викликало заворушення на Рибній площі. Поліція арештувала кілька осіб, м. ін. відомих злодіїв Гамстів. Тоді настав спокій.

По широкому світі.

— Шляйхер переговорював з Ґерінгом у справі евентуального відложення райхстагу.

— Японці закопали живцем 300 китайських повстанців. Таку вістку розіслав по світі Куомінтан.

—В Ошель (Франція) мати одного зі спортових змагунів, як побачила успіх свого сина на трищі, померла із радісного схвилювання.

— Бувш. литовський премієр Петруліс, якого засудили на 2 роки тюрми, не хотів добровільно відійти відсиджувати кару. Його звязали шнуром та відвезли автом.

——o——

З нових видань.

МИСТЕЦТВО, орган Асоціяції Незалежних Українських Мистців (АНУМ). Зшиток II—III, літо-осінь 1932.

Маємо перед собою другий випуск журналу невеличкого, але енергійного мистецького гуртка, що власними силами, без ніяких фондів, уважає своїм обовязком інформувати наше громадянство і чужинців про найкращі досягнення модерного мистецтва. Журнал виданий розкішно, по европейськи, і може стати зразком для наших інших видань. На його зміст складаються здебільша статті самих членів А. Н. У. М. і запрошених співробітників. Про сучасне бельгійське мистецтво написав тут спеціяльну статтю бельгійський автор, так само про конструктивізм і надреалізм теж чужинець — Отто Ган.

Новинкою для нашого читача є статті В. Січинського про Мих. Андрієнка, П. Ковжуна, про Марію Дольницьку, Сергія Сильванського, про Усачова. Кожна із тих статтей відкриває нам постать іншого нашого мистця, загалові майже зовсім невідомого, що придбав собі своєю працею поважне місце у розвитку нашого мистецтва. Велика скількість рецензій на ріжні виставки та видання ставить перед здивованим читачем такий великий матеріял, що він почуває одночасно гордість і ніяковість. Українські мистці у чужім середовищі вміли вибороти собі імя і признання, про що ще 10 літ тому ніхто з нас і не міг мріяти.

„Мистецтво" — орган прихильників наймолодших мистецьких течій, напрямків і ідей. І саме тому пересічному нашому інтелігентові нелегко буде зорієнтуватись у підході до цих нових явищ і погодити свій дотеперішній смак з усіма зразками того нового мистецтва, якого репродукції приносить новий журнал. У нашій суспільності, що не виплекала свого зору на ніяких мистецьких творах у власній хаті ні по багатих музеях, боротьба за нову естетику важча, ніж деінде. Згаданий журнал призначений покищо для вибранців; і його наклад і високий рівень розрахований на еліту. Характеристична його риса в тому, що самі мистці пишуть про мистецтво (крім згаданих Ємець про бронзу, Андрієнко про Пещанського). А. Н. У. М. має на диво мистців, що дуже добре володіють пером і яких перо спокушує не менше від їхнього справжнього фаху.

Це має свою добру та погану рису. Добру тим, що ми чуємо безпосередньо від мистців про їхню працю і знайомимось із цілою низкою наскрізь технічних проблем, без яких зрозуміння ніяка оцінка мистецького та літературного твору неможлива. Погана риса журналу, яким не проводять теоретики мистецтва тільки його практики, в тому, що поруч чисто теоретичних статтей починають появлятися нотки занадто особистого, так сказати, домашнього характеру. Саме те число має такий відділ наскрізь полемічної критики п. з. „Пеналем в око", на яку, на жаль, пересічний читач зверне в першу чергу увагу як на перчену сензацію. Тут маємо порахунки з ріжними часописними рецензентами, деякими мистцями і не-мистцями у гумористичному тоні, не завсіди зрозумілому і не завсіди дотепному. Коли іде справа про справжню критику, то не слід привязувати ваги до ріжних безпретенсійних оцінок ріжних лаїків, ані дивуватись, що є люди, які використовують мистецтво тільки як джерело заробітку маючи більший або менший талант. Це явище наскрізь суспільне і боротись із ним краще не на мистецькій площині.

Деякі випади у „Мистецтві" можуть дати читачам зайву підставу до висновку, що грають там інколи ролю і деякі особисті мотиви. „Пензлем в око" робить враження занадто молодого брикання і псує поважний тон усього журналу, тим більше, що засоване там „вірую" А. Н. У. М. кожний може розуміти як хоче.

м. р.

Українські батьки і матері! Переведіть шкільні плебісцити з домаганням української мови навчання за всі діти, які на 1. вересня 1933 р. будуть у шкільному віці (7 до 14 літ життя) без огляду на те, чи вони ходять до школи, чи взагалі ще не ходили до школи.

Дописи.

ОТИНІЙЩИНА.

Рідношкільна й господарська анкета. За ініціятивою Кружка „Рідної Школи" і Пов. Союзу Кооператив у Станиславові при співпраці місцевого Кружка „Р. Ш." і місцевої Філії „Просвіти" відбулася 23. X. 1932. в Отинії анкета, на якій заступлених було 14 громад (на всіх 18 громад тут. округи). Анкету відкрив і нарадам проводив голова Філії д-р Дрогомирецький. У справах рідношкільних реферував голова „Р. Ш." у Станиславові д-р Волинський, у справах кооперативних дир. Швалюк. Вирішено розпочати негайно підготовку плебісцитової акції, приступити до заснування по селах Кружків „Р. Ш.", а в справах економічних скликати спеціяльне господарське віче.

Акція допомоги Т-ву „Просвіта", акція плебісцитова і рідношкільна. У звязку з акцією повітового комітету допомоги Т-ву „Просвіта" виєднала місцева Філія „Просвіти" дозвіл на переведення вуличної збірки в Отинії на день 30. X. 1932, а незалежно від цього по трикратних заходах виєднано дозвіл на переведення збірки у грошах і натурі по селах отинійської судової округи в днях від 20. до 30. листопада ц. р. в користь місцевих читальняних бібліотек. Вулична збірка в Отинії принесла нетто 64 зол., які пов. Комітет допомоги Мат. Т-ву обернув на закупно книжок до місцевої філіяльної бібліотеки. Для належного підготовлення збірки по селах, дальшої акції допомоги, акції плебісцитової і заснування Кружків „Р. Ш." відбулися в місяці листопаді у всіх майже селах Отинійщини анкети. Не було досі анкет у Винограді (з причини тифу), в Голоскові і Молодилові (через місцеві перешкоди) У всіх ін. селах створено при читальнях місц. комітети допомоги Мат. Т-ву і комітети плебісцитові. Статути Кружків „Р.Ш." відіслано з тих сіл уже до Львова. На анкетах реферували: д-р Дрогомирецький, лікар д-р Коцюба, мгр. Боднарук, урядовець філії Гарасимюк і секретар філії Козловський. При цій нагоді зясовано докладно на місцях фінансовий стан Головного Т-ва і звернено спеціяльну увагу на поширення книжки, в першу чергу „Історії України" і „Кобзаря", поширення членства і членських грамот та портретів Франка й Шевченка. Для солідного переведення плебісцитової акції створено в Отинії повітовий плеб. комітет, до якого побіч місцевих громадян увійшли також голови сільських плеб. комітетів. Комітети розпочали вже працю на місцях. Варто підчеркнути, що села до шкільної акції ставляться незвичайно прихильно, що дає запоруку успішного висліду.

Жіноча анкета. 25. X. відбулася в Отинії жіноча анкета, на якій реферувала сен. Кисілевська у справах організації жіноцтва. Заступлені були представниці довколичних сіл і самої Отинії. У висліді підписано статути „Союзу Українок" в Отинії і вислано їх негайно до воєвідства у Станиславові. Незабаром відбудуться установчі загальні збори. Найближчий час покаже, скільки ініціятиви й активности виявить жіноцтво Отинії. А праці треба у нас багато!

Свято 1. листопада. В передодні 1. листопада відправлено в Отинії панахиду, а в сам день 1. листопада торжественну Службу Божу в намірені українського народу. Свято цього року випало куди величавіше, як попередніх літ, що треба приписати зростові свідомости і в звязку з цим скріпленню розуміння поваги хвилі. Перший раз появилися на мурах у великому відсотку чужонаціонального містечка оповістки, що заповідали церковно-національне свято. По відправі панахиди гурток місцевої молоді, не зважаючи на темний дощевий вечір, пішов на цвинтар і впорядкував могилу незнаного жовніра, знищену невідомими руками. Оповістка на мурах, поява коло престола старенького о. пароха Лабія і кілька теплих, але палких його слів — усе те зробило помітне враження на українське громадянство, що виповнило по береги церкву. Зібрані при цій нагоді 17 зол. 20 сот. відіслано на українських інвалідів. За почином Отинії пішли й деякі свідоміші села отин. округи, що мають своїх священиків на місцях, а саме Ворона, Торговиця, Кривотули і Виноград. В тих селах відправлено в тому дні богослуження — перший раз у них від часів великого зриву. Заходи місцевого свідомішого гурта над улаштуванням листопадової академії розбилися на нічім через відсутність відповідної домівки та складні й нездорові місцеві відносини.

Економічно-господарське віче. Філія „Сільського Господаря" в Отинії скликала на день 22. XI. 1932. окружне економічно-господарське віче. Нарадам проводив серед поважної фреквенції селян (поверх 600 людей) голова філії д-р Дрогомирецький. Реферували: інж. Панасів з Коршова у справах організаційно-господарських, посол Юра Чукур про теперішне політично-господарське положення, а д-р Дрогомирецький про нові закони, зокрема ж про інституцію розємних урядів. Це велике прилюдне зібрання перейшло з великим успіхом, до чого у значній мірі причинилося ядерне, незвичайно приступне і цікаве зреферування послом Чукуром поодиноких резолюцій, які ухвалено одноголосно і передано до старовства.

СТАНИСЛАВІВ.

З плебісцитового фронту. Незвичайно імпозантне враження мусіла зробити на кожного рідно-шкільна анкета у справі шкільного плебісциту, яка відбулася в неділю, 27. XI. ц. р. На салі 378 делегатів від кружків „Р. Ш." і читалень „Просвіти" станиславівської, тисменицької і богородчанської округи. Прибули делегати навіть з найдальше віддалених закутин сусідніх повітів. При такому великому числі відпоручників незвичайний спокій, повага на поведінка та надзвичайна уважливість. До президії вибрано д-ра Ю. Олесницького і Дм. Качмаха з Рибна. Про стан українського шкільництва й потребу боротьби за українську школу реферував д-р Ол. Чорнійко. З черги д-р Мих. Бих реферував справу плебісцитової техніки й дотичних законів. У дискусії забирало голос багато селян. У їх словах звенів бадьорий тон і віра в перемогу. Кидалось у вічі загальне зацікавлення справою і дійсне розуміння ваги плебісцитової акції. В результаті ухвалено резолюції, що всі присутні, як делегати кружків „Р. Ш." і читалень „Просвіти", зобовязуються і приріканть якнайскорше перевести плебісцитову акцію у своїх громадах і зорганізують свої громади до боротьби за українського вчителя до української школи. Збори закінчилися відспіванням національного гимну. На марґінесі цих зборів треба також помістити кілька прикрих слів. На анкеті вражала майже цілковита відсутність інтелігенції. Селяни, які йдуть на такі збори, хочуть бачити й чути, що вони не самі, що тісно з ними звязана й українська інтелігенція. Дутова організація селян вимагає вовнішнього оформлення цього звязку у формі численної присутности. Коли селяни цього не бачать, вони огірчені, зденервовані і родиться у них мимохіть думка, що не тільки на селян накладать обовязок боротьби за рідну школу; бо хиже він ішов чотири милі й не ділувався, а інтелігентові кілька кроків і не прийшов; значить: не тільки для селян, інтелігентів це не обходить. Коли хочемо, щоби справа, яку виступаємо, мала дійсно успіх, то треба на будуче і про це подумати.

КАЛУШ.

Шкільний плебісцит. Плебісцит з домаганням української школи проходить у цілому повіті з успіхом при великому зацікавленні села і в доволі скорому темпі, що свідчить про організаційну зрілість і національну свідомість нашого села. Слід підчеркнути один негативний обяв, а саме перешкоди деяких війтів, які не хочуть легалізувати підписів. Такі випадки зайшли досі в селах Бабин Середній, Вістова, Збора, Різна і Слобідка. Щойно на інтервенцію Повітового Шкільного Комітету, а радше його голови д-ра Сохацького, перевели легалізацію декларацій.

Зі спортового життя в Калуші. Спорт. Т-во „Чайка" в Калуші, підготовляючись до зимового сезону, приступило до вирівнювання великої площі, положеної в середмісті, маючи на думці уладити зимою совгавку, а весною приступити до будови тенісового корту. Того роду ініціятиву слід повитати з радістю, бо недостача совгавки, а головно тенісового корту, давалася вже давно відчувати.

——o——

ПРИ ШКІЛЬНОМУ ПЛЕБІСЦИТІ не обмежуватися на внесення шкільних деклярацій за українською мовою навчання тільки за 40 дітей, але доложити всіх старань, щоби такі деклярації внесли всі українські батьки зглядно матері або опікуни за всі діти, що на 1. вересня 1933 р. будуть в шкільному віці (від 7—14 року) без огляду на це, чи вони ходять до школи чи ні.

СПОРТ.

ЛЬВІВ. Погонь — Чорні 4:0 (2:0). Товариські змагання.

ЯРОСЛАВ. Огніско — Янівя 3:1 (0:0). Змагання за вхід до А-кл.

САМБІР. Корона — Ютшенка 3:0 (в. о.). До А кляси увійде Корона або Огніско. Це рішиться в найближчий четвер у стрічі цих двох дружин.

ПОЗНАНЬ. Міждержавні боксерські змагання Польща — Швеція закінчилися ремісово 8:8.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

ЛИСТИ ДО ПРАВИТЕЛЯ УКРАЇНИ — зібрав **Петро Криця-Надбужанський.** Перемишль-Львів 1932. Стор. 96. Форм. 8°.

ПАРТІЙНИЙ СУД. І. часть. Документи. Зібрав д-р Осип Когут.

ЗВІДОМЛЕННЯ за шкільні рр. 1921-22—1931-32. держ. гімназії з українською мовою навчання у Львові. Накл. Батьківського Комітету. Львів 1932. Ст. 86.

КАЛЕНДАРЕЦЬ УКРАЇНСЬКОГО КООПЕРАТОРА НА РІК 1933. Рік видання IV. Накладом Ревізійного Союзу Українських Кооператив у Львові. Ст. 183+25, 16°. Ціна 1 зол. Книжечка така дуже потрібна для кожного активного кооператора, а навіть для людини, що стоїть осторонь від кооперації. Інші, заможніші народи видають багато підручних календарців. Там кожний стан має свій календарець, у якім находить потрібні вказівки чи інформації. В нас це покищо неможливе, тому редакція „Календарця Укр. Кооператора" постаралася заповнити його ріжнородним змістом, цікавим не тільки для кооперативних робітників. Очевидно, в першу чергу брала редакція під увагу потреби кооператорів. Знайдуть вони там усі конечні відомости, вказівки та інформації, без яких тяжко вести кооперативну працю.

ЖУРНАЛИ.

МИСТЕЦТВО, ч. 2—3. Літо-осінь 1932. Мистецький богато ілюстрований квартальник. Зміст: В. Січинський: Михайло Андрієнко-Нечитайло. — П. Ковжун: Марія Дольницька. — С. Сильванський: Олекса Усачов. — О. Ган: Конструктивізм, надреалізм і що далі. — Г. Верейкен: Сучасне мистецтво Бельгії. — Ф. Ємець: Бронза. — М. Винницький: Рефлексії з виставки української графіки. — М. Андрієнко: Мої спогади про В. Пещанського. — С. Мішель: Адріян Олі. — А. Ластовецький: Проміні рентгена і малярство. — М. Драган: XVIII. міжнародня виставка у Венеції. — В. Ласовський: Львівські мистецькі виставки. — Пензлем в око. — В. Січинський: Мистецька література 1929—1931 рр. — Хроніка. — Рецензії. — Бібліографічні нотатки. — Число має 70 оригінальних, ніде не друкованих ілюстрацій, з них 3 на осібних пляншах. Новини українського мистецтва. Мистецькі новини з Радянської України. Українське молоде мистецтво.

ЛІТОПИС ЧЕРВОНОЇ КАЛИНИ, ілюстрований журнал історії та побуту. Листопад. Зміст: Н. М.: Вірш. — Й. Сідельник: Перші дні листопада 1918 р. на головнім двірці. — Ол. Доценко: Рейд отамана Сагайдачного. — О. Терлецький: Як полонені українці у вецлярському таборі привитали революцію в 1917 р. — Я. Курдидик: Десятник-чорт. — Ю. Горліс-Горський: Рік у Холодному Яру. — З. Стефанів: Два роки в українській армії. — І. К.: Українське військо у княжі часи. — Д-р І. Карпинець: Історія 8. галицької бригади. — Рецензії і замітки.

КООПЕРАТИВНА РЕСПУБЛИКА, ч. 11. листопад. Зміст: На окраю днів (Замітки). — В. Левинський: Освітня праця за границею: Німеччина. — Вибір з писань кооперативних письменників. — Август Міллер: Проти недоцінювання сільсько-господ. кооперації. — З діяльности ПСК і союзних кооператив району Борщів в 1931 році. — А. Кушинський: Перші лісові кооперативи на Гуцульщині. І. „Верховина" в Ясіню. — Ю. Студинський: Банковий Кооперативний Комітет. — Кооперативна хроніка. — Господарська хроніка. — З ІІ-го Укр. Наукового Зїзду. — Серед книг і газет.

ДЗВОНИ, ч. 11, листопад. Зміст: Б. І. Антонич: Заповіт Листопаду. Магніфікат. — Н. Королева: Сторінка з книги. — Кидинр: Пятилітка. — Франсоа Моріяк: Клубок гадюк (фрагмент з повісти; перекл. з франц. мови І. Черкавський). — М. Островерха: Гомін листя падучого. — Д-р В. Кучабський: Вага і завдання Зах.-Укр. Державн серед сил Сх. Европи 1918-19 р.: 3. Взаємовідношення між Зах. Україною і Наддніпрянщиною. — В. Заїкич: Академік Дмитро Багалій як історик. — Проф. О. Мицюк: Тадей Р. Рильський (1840—1902) як хлопоман і економіст (Продовження). — Хроніка: Ювилей Богдана Лепкого. Загальні Збори Н. Т. Ш. З Гр.-кат. Богосл. Академії. Новий лявреат Нобля. Україніка. Львів у світлині. З листування Редакції. — Рецензії: І. Филипчак: За вчительським хлібом (о. Ю. Дзерович). Д. Дорошенко: Історія України 1917—1923, т. І. (Книгописець). Українська Заг. Енц. Кн. Знання (В. З.).

СІЛЬСЬКИЙ ГОСПОДАР, ч. 2. 15. листопада. — Зміст: Інж. Е. Храпливий: Організуйте бюра правної поради і селянської оборони при Філіях „Сільського Господаря". — М. Панашій: Перший перегляд контрольованої молочної худоби в Балицях. — Інж. К. Котецький: Дещо про мій інкубатор. — Федір Гриневич: Моя ручна сівалка „Прогрес". — Інж. М. Гавриленко: Досвіди з перезимованням перцевої мяти. — Інж. М. Нищий: Годівля та догляд тільної корови. — Дмитро Королюк: Ще про кавуни. — Садівництво. — Інж. Бардега: Відмолоджуймо старі занедбані сади. — М. Подоляк: Про обприскувачі. — Запитання й відповіді (Ч. 88—91). — З хліборобської політики: Закон про управу тютюну. Закон в справі поборювання бараболяного рака. Закон про господарку в приватних лісах. — Ріжне.

КООПЕРАТИВНЕ МОЛОЧАРСТВО, ч. 12. 1. грудня. Зміст: Програма ювілейних Заг. Зборів. — 1907—1932. — Кооператива тільки для членів. М. Хр. — Про помилки при калькуляціях виплат. Д-р В. Л. — Одностайне книговедення в Районових Молочарнях. Д-р В. Л. — З цегорічної загально-державної оцінки масла. А. М. — З краю і зі світа. — Вказівки в справі зладження біляпсу за 1932 р. і інвентарів до білянсу. Організаційний Відділ „Маслосоюзу". — Торговельний огляд. — Комунікати.

ЗИЗ, ілюстрований сатиричний журнал ч. 21. 1. грудня. Зміст: Свято Богдана Лепкого в Кракові (ілюстр.). — Колись і тепер. — На Дар Просвіті. — Осій Гольтіпака: На театротеми. — Кажуть... — Революція в Наук. Тов. ім. Шевченка у Львові. — Нова фільма. — На теми дня. — Вибір нового голови Тов. Прихильників Освіти (ілюстр.). — Останні могікани (ілюстр.). — Знавці театру на гостинних виступах трупи Тобілевича у Львові (іл.). — З рисунків малого Ромця.

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз" платив кооперативам дня 5. XII. 1932. за масло експортове та десерове пріма 3·00 зол., за літру молока 17—19 сот., літру сметани 0·90 зол., копу яєць 6·60—6·80 зол.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр.

Вівторок, 6. XII. год. 7.30 веч. останній раз по найнижчих цінах від 40 сот. до зол. 3.50 „Занадто правдиве, аби було добре" (Абонам. 3).

Середа, 7. XII. год. 8.15 Симфонічний концерт.

Четвер, 8. XII. год. 7.30 веч. „Орфей у пеклі".

Театр Ріжнородностей.

Вівторок, 6. XII. год. 7.30 веч. „Цілунок перед зеркалом" (Абон. 3).

Середа, 7. XII. год. 7.30 веч. „Цілунок перед зеркалом" (Абонам. 3).

Кіна.

АДРІЯ: „Христя лісниківна".

АПОЛЬО: „Скінчена пісня" (Ліл. Гайд).

АТЛЯНТІК: „Пісня ночі".

КАСІНО: „Арсен Люпін — джентельмен-вломник".

КОЛЬОСЕЙ: „Гра за мушину" і ревія: „До побачення, до побачення".

КОПЕРНИК: „Сатана зависти".

МАРУСЕНЬКА: „Сатана зависти".

МІРАЖ: „Шлях до раю" (Ліл. Гарвей).

ОАЗА: „Спізнений романс" і ревія.

ПАЛЯС: „100 метрів кохання".

ПАН: „Побідник".

ПАСАЖ: „Буфальо-Біл" і додатки.

ПРОМІНЬ: „Атлянтик" і ревія.

СТИЛЕВЕ: „Облава Парижа".

УТІХА: „В погоні за чорною маскою" (Гарі Піль).

ХИМЕРА: „Шангай-Експрес (з Марлевою Дітріх).

Закордонне радіо.

Вівторок, 6. грудня 1932.

Братислава (278,8) 16.10, 21.15 Музика, 20.00 Літер. авдиція з нагоди 100-ліття Бернсона, **Гільверзум** (296,1) 14.10 Спів, Наталія Ветхор, **Мілано** (331,4) 20.30 „Скупиця" оп. Кости, **Гельсінгфорс** (362,1) 16.15 Спів, Саґа Крогіюс. 18.40 Лягія Лінко, Спів, **Стокгольм** (435,4) 17.05 Пісні в супр. лютні, **Рим** (441,2) 17.30, 20.45 Концерт, **Прага** (488,6) 15.30 Фортепян, 17.05 Мисл. пісні, **Мінхен** (532,9) 20.15 „Чар Вальса", **Будапешт** (550,5) 12.05, 17.30 Музика, 19.30 Опера, **Харків** (937,5) 17.00, 11.00, 15.00, 19.00 Концерт, 16.35 Гумор, сатира, 24.00 Нар. пісні, **Гуізен** (1875) 20.40 „Корневільські дзвони" оп. Плянкета.

Середа, 7. грудня 1932.

Братислава (278,8) 12.30 Концерт, **Штрасбург** (345,2) 21.30 Концерт, **Рим** (441,2) 21.30 „Портрет дитини", **Прага** (488,6) 19.25 „Радуз і Магулена" др. казка, **Відень** (517,2) 11.30 Квартет, 20.30 Концерт, **Будапешт** (550,5) 19.45 Концерт, **Харків** (937,5) 10.00, 15.00, 16.35, 19.00 Концерт, 12.15 Українська музика, 24.00 Оп. музика, **Париж** (1724,1) 13.15, 21.45 Музика.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Вівторок, 6. грудня 1932.

11.40 Огляд преси, 11.58 Час, 12.10, 15.35 16.12, 19.55 Грамофон, 13.20 Метеор. комунікат, 15.15 Госп. комунікат, 15.30 Комунікат держ. уряду фіз. виховання, 16.00 „Морський вовк", 16.25 Для учителів „Перебудова нар. школи", 16.40 „Св. Миколая в нар. віруваннях", 17.00 Твори Й. Штравса, Сільва рерум, 18.00, 18.40 Легка музика, 18.25 „Св. Миколая в льокалі акції „Радіо дітям", 19.00 Техн. скринька, 19.15 Всячина, 19.30, 21.40 Прес. рад. денник, 19.40 Балачка про норвеську музику, 20.00 Концерт норв. музики, 21.35 Спорт, 21.45 Реціталь Бендера, 22.15 „Проф. Ваґер у Людендорфа" з пов. Струга „Жовтий Хрест", 22.30, 23.00 Танк. музика, 22.55 Комунікати.

Середа, 7. грудня 1932.

11.40 Огляд преси, 11.58 Час, 12.10, 16.00 17.30, 20.00, 22.35 Грамофон, 12.30 Метеорольоґ. комунікат, 12.35 Шк. концерт, 15.15 Господар. комунікат, 15.25 Скавтівський куток, 15.35 Для дітей: „В грудневий вечір", „Легенда про св. Миколу", 16.40 „Польща в січн. повстанні", 17.00 Для учителів „Музика в заг. обовязуючих школах", 17.40 „Сусп. і моральні наслідки безробіття", 17.55 Репертуар театрів, 18.00 Музика, 19.00 Літер. балачка, 19.15 Всячина, 19.30 „Шляхом польської повісти", 19.45, 21.00 Прес. рад. денник, 20.55 Спорт, 21.05 Фортепян, 22.00 На обрії, 22.15 Арії та пісні з репертуару пок. проф. А. Ніжанковського, у вик. д-ра А Зляща (тенор) (Гільда Рута: „Нон дімандар — пер ке", В. Трошель „У пуплішку рожі", В. Матюк: „Пісонька", Рімський-Корсаков: З опери „Садко". Денис Січинський: Фінале", Маєрбер „Пе морвеле" з оп. „Африканка", 22.55 Комунікати, 23.00 Танк. музика.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.